

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDIC SATÍRIC
GUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
CONARÀ AL MÍNHS VHS ESQUELLOYS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

LA NOTA DE LA SENMANA

Aspecte de la Administració de LA ESQUELLA, mentres se repartia la fulla «De La Salvadora al Diluvi»

CAPS DE BROT

PERE E. DEBAS

Fou un notable fotógrafo que logrà dins del seu art una reputació sòlida conquistada pas á pas. Los treballs que va deixarnos escampats aquí y allà, portan estampat lo sello de sa personalitat.

L' ÚLTIMA SONATA DEL DILUVI

L' efecte que desitjavam alcansar varem lograr-lo per complert l' últim diumenje ab lo reparto gratuit de la fulla contenint l' *Historia de la Salvadora y del Diluvi*. Era necessari reunir en un sol cos los cinch articles que havian vist la llum en las columnas de *La Esquella*, ab intermitencias de una senmana del un al altre, y no perque creguessim que 'ls numerosos lectors del nostre semanari que ab tant interès varen llegirlos haguessen pogut olvidarlos, sino per facilitar al públich en general lo medi de ferse'n càrrech de una sola vegada y hasta de arxivarlos... á los efectos consiguientes. Es convenient que tothom estigui armat contra un periódich que no respecta res.

No 30,000, sino 40,000 exemplars varen repartirse. Los principals periódichs d' Espanya, y 'ls centros polítichs y recreatius de la major part de las poblacions de Catalunya han rebut la fulla; y 'l públich de Barcelona que durant tot lo mati s' aglomerá á las portas de la llibrería, demanant exemplars ab un afany y un interès que, per mantenir l' ordre, fou necessaria la presencia contínua dels agents de l' autoritat, demostra que deviam coronar ab aquest acte ruidós y útil la nostra campanya.

Milers y milers de personas desfilaren diumenje per la llibrería totas ansiosas de possehir la histo-

ria edificant de *La Salvadora*, tan sonada y fins ara tan poch coneguda en sos íntims detalls, y tothom vingué espontáneament, per natural impuls de la curiositat ó per simpatía envers los nostres propòsits moralisadors. L' acte del reparto 's convertí en una eloqüent manifestació *anti-diluviesca*, y tant es aixís, que molts al recullir la fulla 'ns donavan las gracias ab frases cáusticas y expresivas:

—A terra la pescatera!—deya un home del poble cansat de las farsas del *Diluvi*.

—Vingui aquest *desastre!*... exclamava un altre.

—Deme Vd. esta banderilla de fuego—deya un senyor castellá.

—Mestres;—manifestava un obrer—abl' *Esquella* havéu mort al Insensat, y ara ab la fulla matéu al *Diluvi*.

Y confirmant la mateixa idea afegía un altre:—Al *Diluvi* aquest demati li han donat Nostre Senyor.

No acabariam may si haguessem de transcriure totas las frases que escoltarem, y las felicitacions y enhorabonas que reberem, durant lo reparto y després de aquest.

¡Y 'l *Diluvi* preten que el *papelito* vá ser rebut pel públich con *supina indiferencia!* ¡Qué ha de dir *El Diluvi!* No fá encare quinze dias, en lo precís moment en que l' estavam revolcant davant del públich, deya ab tota la barra que 'ns havia fet fugir ab la qua entre las camas. Lo *Diluvi* sempre será portugués.

Diumenje desde 'l fondo del pou 'ns demanava 20,000 exemplars de la fulla (¡¡20,000!!) per encaixarlos en la seva tirada y repartirlos als seus lectors. ¡Santa ignocencia! Arribarse á figurar que 'l públich se tragaria aquest reclam intempestiu, y que diria:—¡Miréu si 'n te de importancia 'l *Diluvi*, qué fa una tirada de 20,000 exemplars!...

¡Pura farsa de botiguer tronat!...

¡Hi ha avuy ningú que ignori que 'l *Diluvi* sols viu de dos cosas: d' escándols y d' ilusions? Los 20,000 exemplars tindrán de pintarse'ls, com se pinta ja fa temps els anuncis de defuncions, que avants publicava en tant gran número, y que avuy no 'n veu un ni per remey; com se pinta tantas y tantas otras cosas!...

Si 'l *Diluvi* tirés sols la meytat de lo que preten, tindria montat quan menos un regular servey telegráfic extranger, qu' estalviaría 'l treball de confeccionar los telegramas apelant á la *Dépêche* de Tolouse y á altres expedients, li permetria donar á temps noticias tan importants com la de la mort de Mr. Carnot, que li passá per alt, evitant-se no poch papers ridiculs. Si 'l *Diluvi* tirés sols la meytat de lo que preten, tindria original propi de sobras y no hauria de acudir al recurs de las estisoras, espigolant en la premsa de Madrit y publicant sos millors articles, sense citar la procedencia.

Aixís procediria 'l *Diluvi* imitant á alguns altres diaris locals, que ab tot y ser de creació més recien, li han pres la venta ja.

De manera que si 'ns hagués demanat els exemplars justos pel seu servey, tal vegada els hi hauriam enviat; pero tractantse de 20,000 exemplars, hem preferit repartirlos nosaltres mateixos. Hauria sigut per altra part una insigne candidés entregar al enemich una cantitat tan gran de municions, perque las hagués inutilizadas.

Pero qué?... ¿Per ventura necessita 'l *Diluvi* el nostre concurs? Si es cert que creu lo que diu; si es cert que considera que l' historia de *La Salvadora* res té que veure ab la seva propia historia, fassi una cosa: reproduheixi 'ls cinch articles de LA ESQUELLA en las sévas planas sense esperar á que nosaltres li enviém la fulla; suspengui per un parell de dias la novela sossa que publica, ó deixi de transcriure 'ls consabuts articles qu' espigola en la premsa de Madrit, y dongui cabuda en las sévas planas al nostre treball. Crech que 'ls seus lectors li agrahirán; y únicament aixís tindrem nosaltres la seguretat de que arribarán á enterarse'n, puig d' altra manera, encaixat en forma de fulla, pel camí 's podria perdre.

Pero ja veurán vostés com no ho fa, perque á molt arr ba la despreocupació del *Diluvi*; pero no arriba tan enllá 'l seu heroisme. Ensenyar á la seva clientela las mortals feridas que ha rebut ¡qué ha de fer ell ara ni may! Mostrar als seus lectors mateixos la patent de descrédit que l' inhabilita per continuar las sévas campanyas de proccitat y escándol... ¡impossible!... Posarse ell mateix la mordassa... ¿ahónt som aquí?

* *

No: 'l *Diluvi* preferirá continuar omplintnos d' insults, á falta de arguments; continuaré pretenent á pel y á repel que 'l Sr. Almirall es l' inspirador de la nostra campanya, y que 'l Sr. Roca no va anar á las provincias del Nort, fins que va ser concejal; pero que en tots los hotels y establiments que visita viu de gorra, sense atinar que per aixó malehida la falta que li feya l' haver sigut regidor.

Aixís, cantant sempre la mateixa lletanía de

bestias, ni entrará may en lo fondo de la qüestió, ni procurará proceder á la extracció de las moltas balas que té clavadas al cos.

Y la proba es que á *La Salvadora* ja no tracta ara de defensarla com ho intentá en un principi, per cert de molt mala manera. Avuy l' abandona á la seva propia sort y ab ella abandona al pobre Sr. Lasarte, ex-secretari general de aquella societat y redactor y partcipe constant de tots los periódichs que s' han anat succehint desde *El Telégrafo* á *El Diluvi*. ¡Oh admirable companyerisme dels manobres del *Diluvi*!

Dihent qu' ells (los redactors, los manobres) en lo de *La Salvadora* no hi eran, ja 's creuen rellevats de tota responsabilitat, sense considerar que 'l *Diluvi* es lo únich que queda en peu de aquella societat, causa de tants desastres y de tantas vergonyas. D' altra manera, las responsabilitats morals mes estretas de un periódich s' eludirian sempre, ab suma facilitat, sens mes que cambiar de redactors ó de manobres, y aquesta superxeria 'l públich no se la traga. A despit del cambi de personal, tot periódich conserva la seva tradició; y 'l *Diluvi* á més de la tradició conserva una propietat creada ab fondos de la *La Salvadora* y que té en la seva historia una página tan poch edificant com la substitució de *El Telégrafo* per *La Imprenta*, coincidint ab un embarch de bens dictat á consecuencia de las trifulgas de *La Salvadora*.

Si tot aixó, als manobres del *Diluvi* no 'ls fá cap mella, pitjor per ells... Aixís demostrarán que son dignes redactors del net de *La Salvadora*.... Per escriure en determinats periódichs lo que més nosa fá, son los escrúpuls de conciencia.

La llista pomposa de las personas que han redactat en *El Telégrafo*, y en *La Imprenta*, la inmensa majoria; pocas en *El Diluvi*, mortas las més d' ellas y tretas á llum per aquest periódich en son número del diumenje, com volguent dir:—«Aquestas podrán parar lo cop que 'ns cau á sobre»; aqueixa llista no eximeix tampoch de responsabilitat á sos redactors actuals.

Hem de creure piadosament pensant que ni 'ls senyor Estrada, purista modelo, ni 'l Sr. Bastús, cronicón inagotable, ni 'l Sr. Cortada, historiador ameníssim, ni 'n Pasqual y Casas, fundador de *La Publicidad*, ni en Robert Robert, escriptor ilustre, ni en Canalejas, catedrático célebre, ni 'l nostre idolatrat Bartrina, gran poeta, ni en Jaume Grés, malograt professor; hem de creure, repetim, que cap d' ells coneixia en sos íntims detalls la botxorrosa historia de la *Salvadora*, que ara per primera vegada hem contat nosaltres. Si en los temps en que vivian s' hagués fet pública aqueixa historia com s' ha fet avuy ¡qué havian ells de alimentar ni un dia més ab los fruyts del seu ingeni á un periódich de la tradició y de las condicions del actual *Diluvi*!... Si van ser víctimas de un excés de confiansa y de la seva ignorancia respecte á las interioritats de *La Salvadora*, ferlos servir avuy de corassa es una insigne falta de consideració á la seva veneranda memoria.

Tots aquests difunts y algún dels vius que 'l *Diluvi* cita en la seva llista, ab lo més infim dels quals no podrán compararse may, ni l' *Insensat*, ni cap altre dels actuals manobres del *Diluvi*, estém segurs que tots ells avuy dirian:

—Ni per tot l' or del mon, donariam nosaltres una sola ratlla de original al net de *La Salvadora*. Homes de conciencia recta, exigiriam avants, que 'ls poseedors del *Diluvi* arreglessin los comptes que tenen pendants ab los acreedors de aqueixa famosa societat: que aquell embarch frustrat

de l' any '71 y 'ls demés subsegüents que poguessen sobreviure, siguessen degudament cuberts d' acort ab l' actual sindicatura de la quiebra, avuy encare en funcions; y exigiriam sobre tot que 'ls que sigueren causa de tantas ruinas, no insultessin la miseria de las sévas víctimas, vivint espléndidament instalats y regalant altars á las iglesias, á pesar de haverse fet passar per pobres.... Tot aixó exigiriam avuy 'ls antichs col·laboradors del *Telégrafo y La Imprenta*, si es que no 'ls quedava encare 'l reparo de col·laborar en un periódich degenerat que durant tant temps ha vingut vivint sols explotant l' escàndol y l' incentiu de totes las malas passions.

P. DEL O.

EPIGRAMATICH

(Entre comerciants)

—Deu lo quart senyor Ventura, com está?

—Perfectament.

—¿Y 'l negoci?

—Va corrent

si cap fracás no 'l detura.

—Miri, per por de un fracás, á vosté hi vingut á veure.

—Donchs ja pot comensá á seure y explicar lo que fa 'l cas.

—A las deu de aqueix matí, ha vingut al magatzém un subjecte fi en extrém, que 's diu Tomás Oromí.

Demana nota de preus la llegeix, y desseguida m' fa un pedido sens mida que jo mateix m' en faig creus.

Veyent lo molt que valia, y per por de sé estafat, tot seguit li he preguntat si al contat m' ho pagaria.

Al contat no 'l puch pagá m' ha dit; pro si informes vol D. Ventura Sirerol de sobras n' hi donará.

Y á molestarlo una estona ja ho veu hi hagut de venir: ara vosté m' ha de dir si es bona ó mala persona.

—Si es bona ó mala, amich Blay no l' hi puch dir.

—¿No? perque....

—Com diastre ho puch sapigüé no haventla tastada may!

FRANCISCO COMAS.

LA SENYORA LLUCIA

¿No la coneixen? Donchs els felicito de debó. ¡Bonica ganga 'ls queya á sobre si arriban á coneixe á la senyora Llucia!

Dolenta no ho es; enredadora tampoch; malparlada menos; pero en cambi pateix d' un mal sumament empipador. Y no solzament lo pateix, sino que té especial empenyo en contagiario á tots los seus coneguts. Pateix de la manía dels estalvis.

M' apressuro á dirho: per mí no hi ha res tan

FOTO-INSTANTANEO-MANIA

Desde 'l mes gran al mes xich,
desde 'l pérdis al rentista

tothom, tothom s' ha posat
á exercir de retratista.

prudent y loable com estalviar; la economia es la font de la riquesa y de la prosperitat de las personas y de las naciones.

Pero, senyors meus, tots los extrems son viciosos: si dolent es gastarho tot, també ho es volguer estalviar d' una manera excessiva.

Aquest es precisament lo defecte de la senyora Llucia.

Posada á economisar, es capás d' escatimarse hasta l' ayre que respira, encara que sigui ab perill de morir asfixiada.

La séva preocupació, la séva idea constant es veure ahont podrá introduhir reduccions; qué podrá escursar, en quin ram hi ha medi de fer encara més economias de las que ja porta fetas.

Ella diu que ab aixó es una verdadera especialitat: jo asseguro qu' es una verdadera calamitat.

Cada vegada que baixa á véurens—la senyora Llucia viu al pis de sobre—'ns compareix ab una invenció nova.

—¿No sab qué hi descubert?—diu á la de casa, que se la escolta ab una paciencia digna de millor aplicació:—Que tenint ben tancada la finestra de la cuyna, lo carbó no 's crema tan depressa.

—Pero en cambi 's deu sentir una calor horrosa.

—¡Oh! Aixó es lo de menos.—

Per ella l' patir no significa res; mentres s' estalvihi algo, encara que un hom reventi no hi ha que donarhi importancia.

Altras vegadas al entrar péga llambregada al llum del menjador, ahont passém la vetlla, y 'ns fa un gesto de desagrado.

—¿Que no ho veuen que aquest gas está massa obert?

—Fugi—li dihém nosaltres:—no val la pena.... Així 'ns hi veyém més....

—S' equivocan. Posant l' aixeta d' aquest modo... (Al dir aixó la tanca una mica,) vostés s' hi veuran de la mateixa manera y al cap del més trobaran una gran diferencia en lo gasto.—

Hi ha ocasions en que las emprén pél cantó culinari.

—Quan fassi cigrons—diu á n' ella—pósils á la serena durant dugas nits, y li aumentarán de tal modo, que ab la mitat dels que ara compra 'n tindrà prou.

O bé surt ab receptas com aquesta:

—Per amanir l' escarola no s' hi ha de tirar l' oli massa de prop, sinó que convé colocar lo centrill á certa altura. Aixís, com que al caure esquitxa y s' esparrama en totas direccions, ab la tercera part del que tothom gasta ja 's té l' escarola amanida.—

Los llochs ahont se troban gangas ú objectes á preu económic, ella es la primera que 'ls enumera.

—Sé un forner que ven lo pa més barato que 'ls demés.

—Sé un esparter que dona vuyt fregalls per deu céntims.

—Sé una casa ahont fan uns espolsadors molt forts, y que, ademés d' aixó, quan son vells, torna á quedarse l' mánech.

—Escolti—li dich jo devegadas:—¿no sab cap peixeter que quan ja 'ns haguém menjat l' arrós vulgui tornar á quedarse las petxinas?

—Burlissen, burlissen—fa la senyora Llucia, una mica disgustada:—ja veurá si la pujará drete la paret si no procura pél estalvi.

En certas ocasions compareix tota entusiasmada y cridant com si hagués realisat una gran proesa:

—¡Fassin lo cap viu! A la botiga d' aquí al can-

tó tenen un saldo de mocadors de mocar, de fil pur, que 'ls donan á pesseta la dotzena.

—¿No son pas de tamanyo de redoll?

—No senyor: son de tamanyo natural, de la manera que ha de ser un mocador corrent.—

L' endemá puja al tornar de la plassa:

—¡Mirin, mirin quins ous més frescos y macos! Son una xiripa.... ¡A cinch céntims cada un!—

Després troba la mitat dels ous passats y l' altra mitat també; pero la qüestió es qu' ella 'ls ha comprat barato.... ¡Calculin; á cinch céntims!

A mí, francament, al principi, la tal senyora Llucia, 'm distreya y 'm feya gracia; pero tan va arribar á marejarme ab la séva propaganda estalviadora, que al últim va lograr acabarme la paciencia.

Vaig procurar ferli entendre que 'ls séus consells 'm semblavan completament superfluos y que 'm faria un verdader favor no cuydantse de l' nostre llum ni tractant de fixarnos lo pressupost de la cuyna; pero veyent que totas las indirectas eran inútils y decidit á tirar la capa al toro, un dia m' hi vaig descarar.

—Escolti, senyora Llucia—li dich:—estich tan agrahit als serveys que vosté 'ns fa comunicantnos los séus descubriments económichs, que ara jo vull recompensarla de una vegada, explicantli una cosa que l' omplirá de sorpresa. Hi descubert un sistema per.... ¿qué diria?

—¡Qué sab una!

—Per no tenir de pagar lloguer de pis.—

Los ulls de la senyora Llucia per poch li saltan del cap. ¡Quina mirada va donarme!

—Si senyora,—continúo jo, ab tota la serietat

DESOCUPATS

Veyám si ab las elecciones me llogarán per votar.

Veyám si quant la gent baixi aixó 's tornarà á... animar.

COM SI A BARCELONA FALTESSIN IGLESIAS...

L'arcalde fa activar las obras de la capella del Parch (panteó de catalans ilustres) al objecte de que pugui inaugurar-se aviat.

Sembla que la primera missa que 's digui allí, l' ajudarà ell.

possible:—acabo de fer aquest descobriment.

—¿Y pot servir per mí y per tothom?

—Per tot lo mon civilisat.

—¿Pero no hauré de pagar res absolutament del pis?

—Ni un xavo.—

La senyora Llucia va agafarme las mans ab l'ayre més suplicant y tendre del mon.

—¡Cuyti! ¡díguim ho!—va exclamar.

—Es la cosa més senzilla que pot imaginarse: tot consisteix en atinarhi. ¿Vol no tenir de pagar may més lloguer de pis?

—¡Si!

—Donchs... vaji á estar en botiga.

A. MARCH.

LO SUPPLICI DE TANTALO

En una tarde d' aquellas que convidan al amor los bells cants de l' aucellada y la flayre de las flors, vaig anar ab ma estimada á doná un passeig pel bosch.

Cansats ja de donar voltas, mes no de parlar d' amor, sota d' una espessa alsina ens assentarem. Ja fosch, lo passeig abandonarem y al 'ná al poble, de retorn, callar á tothom jurárem lo que passá entre ella y jo.

Mes l' endemá d' aquell dia sens donárnosen rahó, lo poble enterat estava de que anárem sols al bosch y que dessota una alsina dant esbarjo á nostres cors, creyent de ningú ésser vistos, nos férem cents de petons y juraments y abrassadas y.... vaja, ho sabian tot. Si va ser gran ma sorpresa pots figurarho, lector. Ella á ningú va contarho, á ningú hu havia dit jo y no obstant tothom sabia que la escena fou d' amor.

Pro com sempre 'l fum respira per fondo que 's fassa 'l foch, no passaren pas molts dias que no averigüessem cóm y per qui, tothom sabia la escena aquella. 'L cas fou que desde llarga distancia en Roch, qu' es lo guarda-bosch, va véurem ab ma estimada ja casi á entrada de fosch.

Fet de tan poca importancia va cridarli l' atenció y s' enfilá en una alsina pera observarnos millor y mirar si dar podia pasto á la murmuració.

Al cap d' un rato arribavam al peu del arbre en que en Roch s' estava; allí 'ns assentarem y.... 'l demés ja se sab prou: tant punt va tornar al poble aná á contar á tothom lo que vejé aquella tarde.

Mes are pregunto jo:

¿No es ben cert que ab ma estimada á n' el pobre guarda-bosch de Tántalo lo suplici li ferem sofrí aquell jorn?

JAPET DE L' ORGA.

LA GRABADA

Encarada á un mirall polsós y brut penjat al baldó de la finestra, y ab los molls de rissar á la ma dreta, la Grabada acabava de donar l' últim repás al sarrell qu' en forma d' escarola li queya sobre 'l front fins á ran de las cellas. Del calaix de una taula tragué una capsa de cartró plena ó casi plena de polvos d' arrós ó cosa per l' istil y ab una bronja vella y rebregada comensá á empolvare ab tal dalit, que, un cop empolvada, més que una dona semblava 'l pierrot en exercici de qualsevol companyia de pantomima.

S' engiponá un mocador de seda color crema, y un devantal que podia ser blanch, pero que la bruticia li donava cert color de xacolata, y com si hagués tingut un compromís ab que cumplir, surti del pis, baixant los esglahons de quatre en quatre.

No era empró l' afany de cumplir ab cap obligació lo que tant l' apressava.

Havia sapigut que aquella nit inauguravan un ball de patacada en lo carrer de B. y ella que tenia fama de bona sarahuista no volia ser de las darre-ras en anarhi.

La Pantalla, (aquest era 'l nom del sarau que aquella nit s' inaugurava), oferia poca cosa de particular; una sala quadrada capás pera poderhi ballar de vint á vint y cinch parellas, pintada de fresch, é iluminada per quatre senzills llums de gas; unas quantas cadiras y banchs de fusta arrambats á la paret; quatre taulas de már-mol colocadas en l' ángul de la porta d' entrada y un piano de manubri instalat en l' ángul oposat al que hi havian las taulas.

Un trinxeraire feya rodar la maneta del piano, y unas vuyt parellas compostas de homes apinxats y de donas lletjas brutas y deixadas, ballavan al compás de las notas confosas que surtian de aquella olla.

Tal era l' aspecte que oferia 'l ball nou, quan la Grabada entrá acompanyada de un home de alguns vint y cinch anys. La gorra alta de forma y ab la visera enfonzada fins als ulls; pan-y-toros llarchs y erissats que tenian molta semblansa ab las palmas de una escombra vella; blusa llarga fins á jonoll; pantalons acampanats, botinas de xarol acabadas en punta, mirada altiva y cert ayre de tant se me 'n dona, demostravan que l' acompanyant de la Grabada era un dels molts pinxos que corren pels saraus.

S' assentaren al costat de una de las taulas y mentres prenian lo café que 'l duenyo del establiment va servirlos, la Grabada digué en veu baixa al seu acompanyant:

—Suposo que haurás vingut previngut; l' Antonet no deu ignorar que nosaltres som aquí, y es mes que segur que vindrá desitjós de armar bronca.

—Per mí ja pot venir quan vulgui; á Déu gracias tinch prou agilitat á las mans per esgrimir la faca contra ell y contra qualsevol que tractés de insultarte.

—¿Y si us baralleu y ell es mesafortunat que tú?

—No 'm vinguis ab observacions; acaba lo café que tens á la copa y aném á ballar la americana que ara tocan.

La concurrència havia aumentat pasmosament; totas las cadiras estavan ocupadas per donas més ó menos xarxots; arreu se sentian crits desaforats y paraulas provocativas barrejadas ab riallas escandalosas é imprecacions altament depravadas.

Un nou personatge vingué á aumentar lo número de concurrents. En lo lllindar de la porta aparegué la simpática figura del Antonet.

Un honrat fadri mannyá, que desinteressadament é inspirat més per la compassió que per res més, havia arrencat á la Grabada dels brassos del vici. Ell sapigué resignarse á sufrir mil privacions quan la Grabada ab las llágrimas als ulls li demaná amparo y proteció; obcecat pels prechs de aquella dona aventurera que reclamava son ausili per apartarse del camí del mal, cregué fer una bona obra compartint áb ella las sévas alegrías.

Dos anys havian fet vida marital sense que entre 'ls dos hi hagués hagut lo més petit disturbí.

Pero feya una setmana que la Grabada, cansada sens dupte de viure en la esclavitut, puig esclavitut era per ella la tranquilítat y benestar de que disfrutava, deixá la companyia del Antonet, per anarse'n á viure ab lo Matón, aquell tipo patibulari ab qui aquella nit assistia al ball.

L'Antonet justament indignat al veure ferit son amor propi, al veure que aquella dona per la que tant s' havia sacrificat pagava 'ls séus favors ab la indiferència, havia jurat venjar-se.

Per aixó aquella nit anava á *La Pantalla*, per venjar la ofensa que la Grabada li havia inferit.

Com si li repugnés entrar en aquell antre ahont estavan representats tots los vicis, l' Antonet permaneixia inmóvil á la porta del sarau, contem-

Cel bonich, donas hermosas cañitas, gresca, cansons...

¡Quína vida si no haguéssim de pagá contribucions.

plant, impassible, las contorsions incitants y 'l bellugueig escandalós dels que ballavan.

Allí hauria estat tota la nit, si 'l Matón que ja havia notat la séva presencia no hagués anat á tréurel de aquell ensopiment.

—¿Se us ofereix alguna cosa, minyó?—digué 'l Matón ab tó de mofa.—

MARIA ZANTIZIMA

A las penas punyaladas,
vinga amor y vinga ví;

recordémnos no mes d' ara
deixant lo *demá* y l' *ahí*.

—No sou vos á qui jo busco—replicá ab vivesa
l' Antonet.—

—Es igual pél cas; veniu aquí ab l' intenció de
maltractar á una pobre dona y mentres jo sigui
aquí, no lograréu lo vostre propòsit. Pensavau es-
bravar la vostra rabia ab una dona indefensa, y
qui us surt al pas, es un home que está disposat á
donarvos lo passaport per l' altre barri.

¿Creus que ploro pel mort? Per qui ploro es per l'
altre, pel pobre Matón, que 'l tancarán á la pres-
só y no podré ballar més ab ell.

J. USÓN.

Aquellas para-
ulas, lluny de intimi-
dar á l' Antonet,
excitaren més y més
lo desitj de venjan-
sa que allí 'l porta-
va, y en un rapte
de ira crussá la cara
del Matón de una
tremenda bofetada.

Aquest, ab una
rapidés increíble y
avants de que l'
amo del establiment
que ja havia hagut
esment de las dis-
putas pogués evi-
tarho, tragué una
faca, que ab sere-
nitat terrible enfon-
zá en lo pit del An-
tonet deixantlo ca-
davre.

Mentres que al-
güns dels concu-
rrents queyan sobre
l' assesi, subjectant-
lo, y altres fugian
de aquell lloch, més
que per l' horror que
inspira un crim, per
la port de ser de-
tinguts, la Graba-
da, aquella dona
agena á tot senti-
ment humá, y coau-
tora del crim que s'
acabava de cometre,
plorava desespera-
dament voltada de
quatre ó cinch ami-
gotas. Una de las
tals, volguent miti-
gar lo dolor que affi-
gia á la Grabada,
digué ab veu ofega-
da per la emoció:

—No trobo ex-
trany que ploris ab
tan sentiment la
mort de un home
á qui deus tan grans
favors; pero has de
considerar....

No pogué termi-
nar la frasse. La
Grabada aixecantse
sobtadament de la
cadira ahont seya y
clavantli una mira-
da que tant podia
ser de compassió
com de despreci, in-
terrompé ab un ci-
nisme aterrador:

— ¡ B a b i e c a !

LLIBRES

LA SAMATRUQUIS.—*Jugué còmic* en un acte y en prosa, per JOSEPH ASMARATS.

Estrenat en l'*Alcázar Espanyol* a primers d'aquest any, lo jugué que tenim a la vista es una prova més de las bonas condicions que adornan al nostre constant col·laborador Sr. Asmarats.

***

ALI-OLI.—*Humorada còmic-lírica*, original de JULIA CARCASSÓ.

Nostres lectors recordarán lo que d'aquesta aplaudida obreta diguerem al estrenarse a primers del mes passat.

Avuy no 'm falta sino anyadir que l'autor l'ha dedicada al valent comandant Ariza, que tanta celebritat alcançà en los últims successos d'Àfrica.

X. X. X.

TIVOLI

Ab un plé estupendo, un plé d'aquells que posan a prova la resistència d'un teatro, tingué lloch l'estreno de la tan esperada sarsuela *Miss Robinson*.

No coneixém l'obra francesa de la qual, segons sembla, s'ha fet l'actual arreglo, y no podém dir, per lo mateix, si la culpa es del original ó del arreglador Sr. Granés; pero siga 'l'peccat de l'un, siga del altre, hi ha que confessar que 'l'llibre resulta pobre y manset. Donasituacions y pretestos al pintor per lluhirse, aixó es veritat; pero no sería de més que al mateix temps que 's'pensa en los ulls del espectador se pensés en las sévas orelles.

La música tampoch s'ajusta al género de l'obra. Algunas vegadas per volguer elevarse massa, altrás per aixecarse poch, lo mestre Warney no ha ajudat gran cosa al éxit de *Miss Robinson* ni ha anyadit ab aquesta partitura cap fulla de llorer a la seva corona artística.

Y ara qu'hem parlat del llibre y de la música, punt y apart.

***

Miss Robinson ha sigut un éxit, pero un éxit fenomenal, dels que forman época.

¿Cóm s'explica aixó, després de lo qu'hem dit?

¿Cóm? En Soler y Rovirosa, en Labarta y la empresa 'ls ho farán entendre.

L'insigne escenógrafo ha pintat tantas y tan hermosas decoracions, l'intelligent dibuixant ha trassat pel vestuari figurins tan elegants y vistosos y la empresa ha obert ab tanta liberalitat la bossa, que sense vacilar pot afirmar-se que contemplant aquella orgia de colors, aquell torrent de riquesa y aquella brillant manifestació d'art, l'espectador acaba casi per olvidar-se de las deficiencias del llibre y aplaudeix, aplaudeix de debó. Lo quadro final, sobre tot, es de un efecte enlluhernador, imponderable.

En l'execució 's'distingiren la Srta. Pretel y 'ls senyors Gamero, García Valero y Carbonell, que son los que portan lo pes de l'obra, debent fent constar que en conjunt aquesta estava ben ensajada y tenia cuydats tots los detalls. Alguns no obstant, haurian de rectificarse, com per exemple evitar que a Plymouth y en la época en que l'ac-

ció 's'comensa, surti la senyoreta Pretel en escena llegint lo *Noticiero Universal*. Plegant senzillament lo periódich al revés, s'esmenaria aquesta planxeta.

L'orquestra dirigida pel mestre Perez Cabrero, molt bé.

Creyém que *Miss Robinson* no defraudará las esperansas de la empresa, a la que aconsellém, ab tot, que en lo successiu veji si pot edificar las sevas hermosas combinacions teatrals sobre bases mes sólidas.

NOVEDATS

Una de las óperas últimament representadas y que més bona execució han alcançat es *La Favorita*, en la qual debutá 'l' senyor Morera, y a qui han acompanyat molt bé la senyora Boasso y 'ls senyors Mestres y Thos.

Darrera de *La Favorita*, 'l'*Faust*; detrás del *Faust*, la *Norma*... ¿pot donarse major varietat ni millor repertori?

GRAN VIA

A casarse tocan ó la misa a grande orquesta es obra que ja l'hem vista representada anteriorment ab tan admirable perfecció, que tot lo que siga posarla en escena sense 'ls elements y 'l'cuydado necessaris, ens sembla qu' es profanarla.

No dirém que aquesta vegada haja succehit aixís; pero vaja, no es tot hu representar lo *Duo con la sultana* que quedar bé en *A casarse tocan*.

JARDI ESPANYOL

Ha tornat a obrirse, canviant lo género: ara 's' dedica a la sarsuela grossa. *La Marsellesa* y *El anillo de hierro* son las obras que fins ara hi hem vist.

Desitjém que la empresa artística, a càrrech de qui va avuy lo teatro, porti la nau a port ab salut y prosperitat.

CIRCO EQUESTRE

Miss Enhart es una adquisició.

La dansa serpentina executada a caball, tot y lluytant ab los inconvenients que un circo presenta, es d'un efecte màgich. Y si a aixó hi anyadeixen que *miss Enhart* es diablement graciosa y guapa de veritat, calculin vostés mateixos...

La nova miss no sols balla y fa evolucions a caball, sino també en l'ayre y en terra.

Creyém que la senmana entrant podrém parlar de la nova pantomima *Simón el veterano*.

CONCERTS D'EUTERPE

Diumenje tindrà lloch al Tivoli un concert matinal donat per aquesta Societat en honor al eminent mestre Goula (pare.)

Totas las obras corals del programa son d'ell, y ademés, original seu també, s'estrenará una composició a coro y orquesta denominada *La redenció d'Àfrica*.

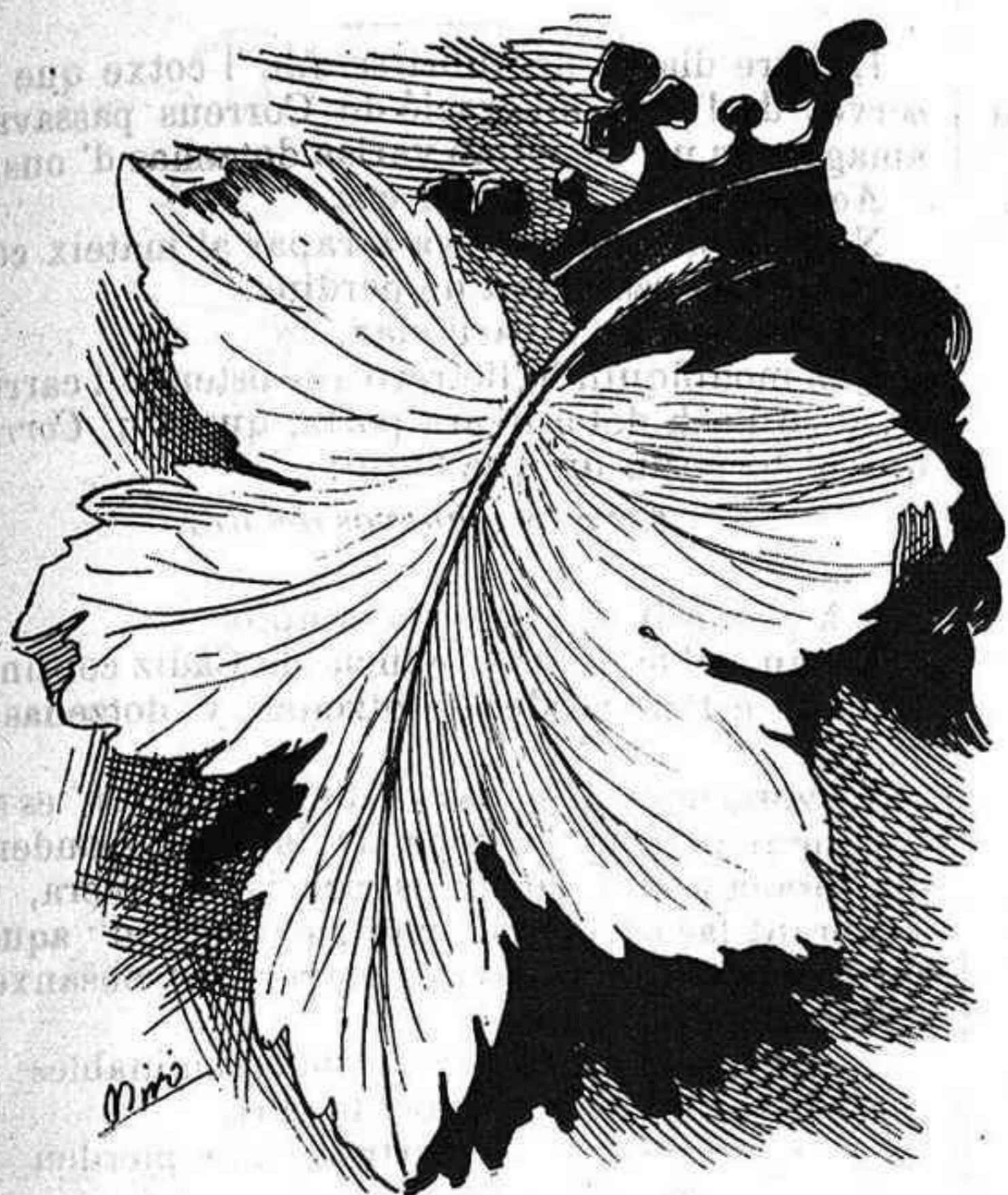
No es necessari ser profeta per endavinar que diumenje al matí 'l'Tivoli serà ple.

EPÍGRAMAS

Era tan sort en Duran,
pesi al dalé que tenia,
en ferse remeys, que un día
estant de aixó enrahonant
li preguntá un amich seu:
—Qué tal, qué no hi ha millora?
Y ell no sentint mes que l'ora
li va contestar:—Las deu.

SALVADOR BONAVIA.

CONTRAST

La fulla que tapa.

La fulla que destapa.

En Damià Pi fa pochs d'ías
de un tranvía va saltar;
pero tingué la desgracia
de caure al donar lo salt.

Resultat de la cayguda:
que morí 'l pobre Damià

¡Ell sí, sense ser gimnasta,
que va fer lo salt mortal.

P. B.

Parlant del jutje Canut
deya un dia D. Perfecte:
—Jo no he vist home mes recte
que aquest jutje geperut.

J. USÓN.

Ab una lletja xicota,
després de ser molt tronera,
han casat l' hereu Xacota.
Re: es justicia verdadera:
à tal mort, tal calavera.

V. TARRIDA.

Varen trobar l' altre dia
à un poeta mort de fam,
y tothom que 'l veyá deya:
—Ha mort de mort natural.

LLUIS SALVADOR.

Aquest dia al obrirse la sessió del municipi—de

segona convocatoria, ni cal dirho—únicament hi
havia presents dos concejals.

¡Quina cosa mes extranya!

Molts empenyos, molts esforços
per guanyar las eleccions,
y després... no hi ha manera
de fels aná á las sessions!...

¿Cóm s' explica aquest misteri?

* *

Diu que l' Alcalde está molt preocupat ab mo-
tiu d'aquest incompreensible retraiment, y busca
'l medi de lograr que en las sessions hi hagi mes
concurrència.

¿Vol que li digui cóm ho ha d' arreglar?

Redacti 'ls avisos qu' envia als concejals en la
següent forma:

Aquesta tarde sessió:
à las cinch ens reunirem,
à la sis hi haurá tiberi
y tot menjant parlarém.

Ja veurá si 'n tindrà de concurrència llavors.

Llegeixo:

«Lo concert que la banda del Assilo Naval ha-
via de donar á la plassa Real ahir vespre, va te-
nir que suspendres per haver desaparecut 16 mú-
sichs.»

¡Molt bé, nanos!

Ab aquest rasgo, la banda del Assilo Naval se
coloca casi bé á l' altura de la música de la Casa
gran.

L' arquebisbe de Valencia va surtir dilluns de
Barcelona, dirigintse... ¿qué hi va que no ho en-
davinan?

—¿A Roma?... ¿á la Terra Santa?

—No seuyors. Se 'n va anar á París y á las ex-
posicions de Lyon y d' Amberes.

¡Aixís m' agrada 'l clero!

Mea culpa, mea culpa,

*liberanos Dominé...
corre terras, passejarse,
veure festas... y jeche usté!*

¡Cuán jo 'ls dich que 'l *Diluvi* está deixat de la má de Déu!...

Pretent burlarse de nosaltres, dijous de la setmana passada publicava aquest sonet:

Al verle sin descanso ni sosiego
luciendo dotes de una rabanera
vertiendo de su estúpida mollera
afrentas de faquin, palos de ciego;
renegara mil veces con despego,
en honra de la prensa verdadera,
de que tal periodista se atreviera
á ver la luz sin encontrarse en *Pego*.
¡Inícuca criatura que, envidiosa,
de todo lo que vale, se desata,
insultando en procaz y torpe prosa;
ó tiene que cejar, ó, hablando en plata,
teniendo en cuenta su intención rabiosa,
alguno va á romperle media pata!

¿Es expressiu lo sonet, veritat?

Pero lo graciós está en que, després d' examinarlo bé, vam notar que las primeras lletras de cada vers son las següents:

A. L. V. A. R. E. D. A. ¡I. D. I. O. T. A.

¿No es cert que, en boca del propi *Diluvi*, un

L' ULTIM RECURS

Si la calor va seguint,
la gent á qui 'l suhor mulla,
acabará per vestir-se
com los *Pares de la Fulla*.

sonet que ab tals lletras comensa es una verdadera xuscada?

L' altre dia va descobrirse que 'l cotxe que fa 'l servey de l' Administració de Correus passava d' amagatotis un cistell ab varias dotzenas d' ous.

Aquest no es lo primer cas.

No fa molt temps se va atrapar al mateix cotxe portant una restallera de perdus.

Al menos que 's parli clar.

Que modifiquin lo lletrero que ostenta 'l carruatje, y en lloch del que ara porta, que diu *Correos*, que n' hi posin un que digui:

Correos y huevos del dia.

Y á propósit d' aquest assumpto.

En un poble de la provincia de Cádiz continuent s' están perdent dotzenas y dotzenas de cartas.

Y averiguada la causa, s' ha sapigut qu' es sencillament perque 'ls sachs de la correspondencia son foradats y al portarlos per la carretera, van sembrant las cartas pel camí, pel istil d' aquests carros-botas que regan los carrers del ensanxe.

Parodiém al poeta.

Pensant en aquests sachs abominables
ho veig ben bé de cert:

«¡la mitad de las cartas que se pierden
se deben de perder!»

Conta un periódich que á Segovia hi ha un individuo que s' empassa rellotjes, tinters, bolas de billar...

Y anyadeix:

—Algú assegura qu' es un ex-mestre d' estudi.—

No ho cregui, estimat colega.

Lo més probable es que sigui un regidor.

¡Aquestas tragaderas solzament ells las gastan!...

***

O sino, escolti:

En un bosch del Estat d' un poble d' Andalusia s' ha verificat últimament una tallada clandestina de pins.

La guardia civil va comensar á buscarlos.

—¡Quí 'ls ha robat! ¡quí 'ls ha robat!...

Després de moltas y detingudas pesquissas va trobarlos, y ¿ahont?

A casa del primer tinent d' arcalde, que 'ls tenia molt ben amagadets perque no 's constipessin.

Ja veu si l' home que logra
tragarse pins ab tal art,
no podrá arribá á empassarse
hasta bolas de billar...

En un restaurant.

Lo mosso al parroquiá:

—Dispensi que aquesta carn no sigui gayre fresca: la millor que teniam, ara l' hem acabada.

Als poch moments:

—No extranyi que aquest peix no fassi goig: ne teniam de molt bonich, y l' hem acabat.

A continuació:

—Prengui la bona voluntat d' aquests préssechs, n' hi havia de molt hermosos y 'ls hem acabat.—

Al acabarse 'l dinar: lo parroquiá al mosso:

—Tingui aquest duro: ja sé qu' es fals, pero tots los bons que tenia, ja 'ls hi gastat.

Parlant de las virtuts problemáticas de unas ayguas minerals, deya un metje:

—Jo no las aconsellaria pas á ningú... Segons á

SENYORS DEL AJUNTAMENT:

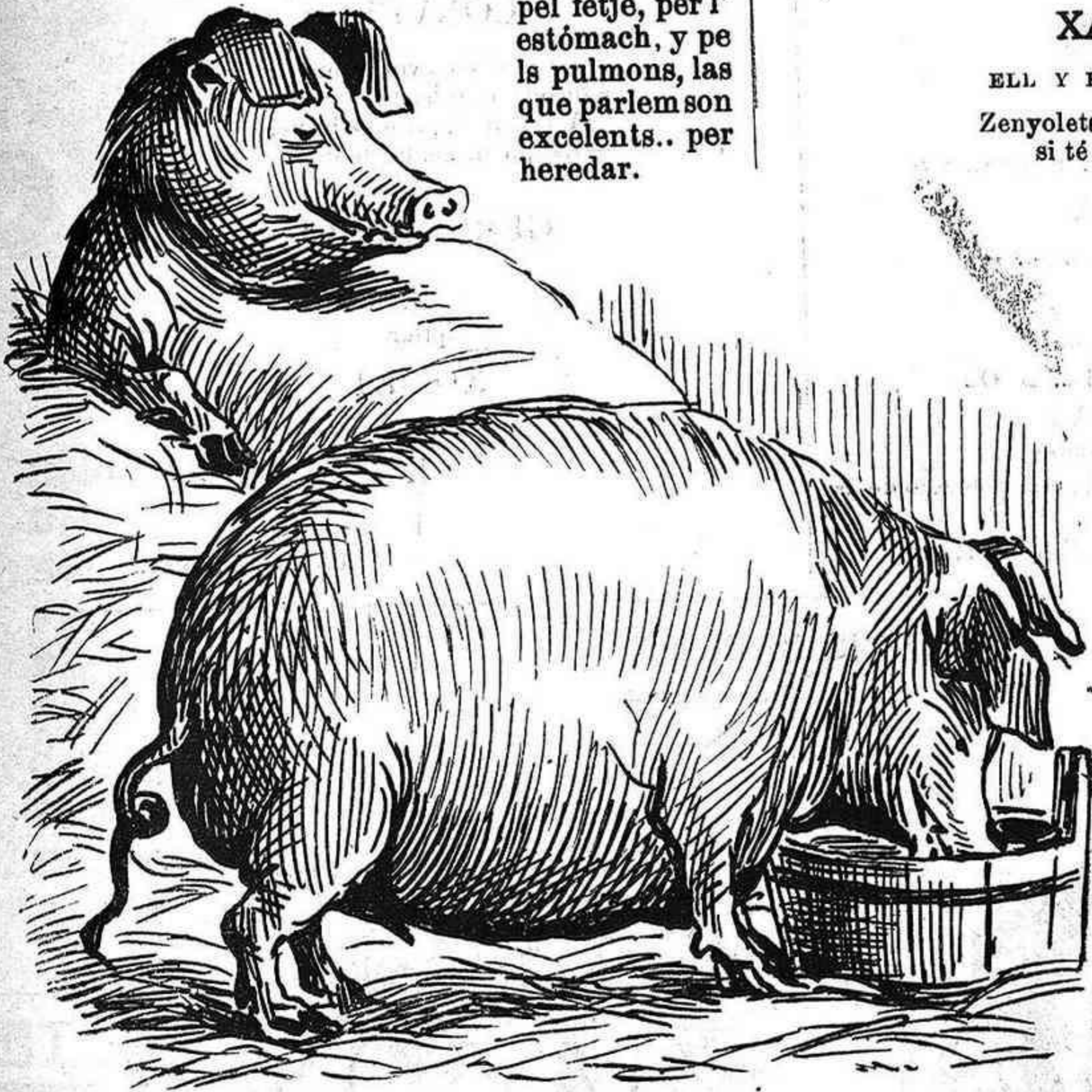

quinas naturalsas l' us d' ellas pot costar una mica car. Y un jove li deya:

—Donchs jo senyor doctor, n' estich contentissim.

—¿Vosté las ha presas?

—Jo, no; qui las prengué sigué un mèu oncle que vá nombrarme heréu. Aixís com y ha ayguas pel fetje, per l' estómach, y pe ls pulmons, las que parlem son excelents.. per heredar.

—¿Cóm estém dels porchs?
—¡Vaya un mal-de-cap!
L' únich que pot dirse es que.... ningú ho sab.

5.ª ROMBO.—

C
M E S
M I S A L
C E S A R E O
S A R R O
L E O
O

6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Gironella.

7.ª GEROGLÍFICH.—Quatre camas tenen los catres.

XARADA.

ELL Y ELLA PER CARTA.

Zenyoleta Malgalida
si té una eztona

pazi 'lz ullz pel 'aquezta calta
que no ez de bloma.

La ezelich en velzos
pelqué vegi quan m' inzpilo
zi tinch zalelo.

Clech que vozté zab de zoblaz
que jo l' eztimo

y que 'l meu col no mez penza
buzcant calinyo;
zi 'm despleziaba

li azegulo que falia
una dezglazia.

Lo que vozté 'm fa tres dugas
¡ay! no z' ezplica
finz l' altle dia me deya

la quarta-quinta:

—Tu hi penzaz maza:

pelo jo vaig conteztal-li

—Veu, que ez tant maca;

y encale ho dich ale, cleguim

ez tan helmoza

que no ze 'n tloba un altle

á Balzelona;

te una caleta

que cualsevol ne dalia

dugaz pezetaz

Diumenge al Pazeig de Glazia

vindlé una eztona

cinch leble de zoz ullz neglez

miladaz dolzaz.

Dizpozi y mani

per tot lo que nezeziti

del zeu

E. Lástich.

* *

Hi llegit la seva carta
senyor E. Lástich,

y cregui que m' ha fet riure

pero.... de fástich;

es tant graciosa

que tota está escrita sense

solta ni volta.

Vosté me cinch-quart-tercera,

si, li asseguro,

y si á mí 'm vol creure, deixis

de tant fe 'l burro;

no sigui plaga

y, creguim, val mes que 's fassi

da una mirada.

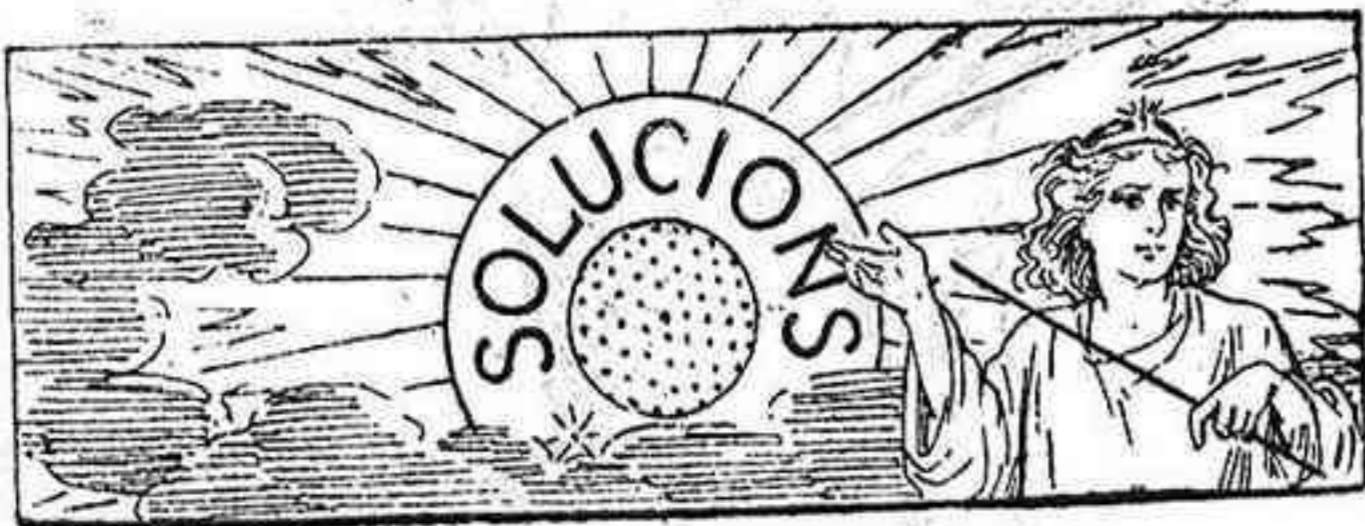
Tanta total vosté 'm causa

que quant lo trobo

dispensará que li digui

pro, 'm sembla tonto;

y 'm fa vergonya

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—Con-si-de-ra-da.

2.ª ID.—Ce-sá-re-o.

3.ª CONVERSA.—Mestre d' estudi.

4.ª TRENCA-CLOSCAS.—Lo ferrer de tall.

lo contemplar sa figura
 tant *hu-invers-doble*.
 D' anar sempre ab tanta goma,
 no se 'n desfassi,
 pro ab cuidado que podria
 molt be enganxarshi.
 Li recomano
 no prengui banyes que 's fondria
 com un bolado.
Cinch-tres, abur; y conservis
 tant... pastanaga;
 li suplico que no 'm miri
 may mes la cara;
 al despedirse
 li envia aquesta *carbassa*
 La *Margarida*.

J. STARAMBA.

II

Un nom d' home en castellá
 es lo méu *hu-repetit*,
 y un nom de dona farás
 ab *Quarta-tres* tot seguit.
 Lo *tres-dos* á las sabatas
 molta gracia sempre dona
 y 'l tot exerceix un joch
 molt de moda á Barcelona.

F. BAGUÑA Y S.

ANAGRAMA

—Qué 'm donas per eixa tot?—
 digué l' Antonet Nadal
 á la filla de 'n Cabot.
 Y ella respongué,—Eix total.

LL. D' OLI.

TRENCA CLOSCAS

MUDAR DE PANTALONERAS

Formar ab aquestas lletres lo nom de una població de la
 provincia de Barcelona.

J. GRAU Y SALABERT.

TERS DE SÍLABAS

Vertical y horisontal: las tres ratllas: noms d' home.
 UN AFICIONAT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Pelotari.
- 1 9 8 8 7 3 1 7.—Poble valenciá.
- 1 9 8 4 7 8 2.—id. catalá.
- 1 9 8 7 8 9.—Art.
- 1 5 3 1 2.—Per escriure
- 1 9 8 9.—Fiera.
- 1 7 8.—Riu catalá.
- 1 7.—Planta medicinal.
- 1.—Consonant

NUALART CASAS.

CONVERSA

—Catarina ¿vol venir
 á buscar lo taberné?
 —Y escolti ¿quí mes hi vé?
 —La que li acabo de dir.

P. COLPK.

GEROGLIFICH

×
 pilar
 NO KI
 LA
 K
 I

CASSA ARANYAS.

BARRIS BAIXOS

—¡Si jo trobés qui 'm deixés
 un parellot de pessetas!

—¡Si ara passés un amich
 que 'm pagués dugas copetas!

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

Está agotantse la edició de la obra nova

¿Per qué no 's casan las donas?

SEGONA PART DE

¿PER QUÉ NO 'S CASAN LOS HOMES?

PER

C. GUMÁ

dibuixos de **M. Moliné**

Preu 2 rals

COLECCIÓN DIAMANTE VAN PUBLICADOS

1.º	Doloras	Por D. RAMÓN DE CAMPOAMOR.	1.ª serie	I tomo
2.º	Doloras	id.	id.	2.ª serie I tomo
3.º	Humoradas y Cantares.	id.	id.	I tomo
4.º	Pequeños poemas	id.	id.	1.ª serie I tomo
5.º	Pequeños poemas	id.	id.	2.ª serie I tomo
6.º	Pequeños poemas	id.	id.	3.ª serie I tomo
7.º	Colón (poema)	id.	id.	I tomo
8.º	El drama universal	id.	id.	tomo 1.º
9.º	El drama universal	id.	id.	tomo 2.º

Precio de cada tomo 2 reales

Con preciosas y distintas cubiertas al cromo.

EL CASO CLARIN por POMPEYO GENER
Precio 1 peseta.

ENTRE VIVOS Y MUERTOS
por D. Antonio Sánchez Pérez. 1 tomo Ptas. 3.

TORQUEMADA EN EL PURGATORIO
ULTIMA OBRA DE B. PÉREZ GALDÓS
Un tomo Ptas. 3.

ALGO

COLECCIÓN DE POESÍAS

DE

J. MARÍA BARTRINA

Ilustración de José Luis Pellicer

Un tomo 8.º Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No esponém d' estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

QUENTOS

PRECIOSITATS FI DE SIGLE

La senyora sorprén á la criada empinant una ampolla de vi ranci de la qual se 'n ha begut més de la meytat.

—Senyoreta, no 'm renyi!...—exclama la raspa.

—Qué no 't renyi, bebente 'l vi d'amagat.

—Si me 'l bech es sols per olvidar una gran pena.

La senyora qu' es excessivament compassiva, y que acceptaria ab gust lo paper de confidenta encare que sigués de una criada, l' invita á declarar quina es la pena que tracta de ofegar ab ví.

—Ay, senyoreta, ja li diré pero no 'm renyi.

—No 't renyaré; digas.

—Donchs bé ¿sab aquell mirall de la sala?... Avuy espolsantlo li trencat... No pot figurarse 'l sentiment que n' hi tingut.

Hi havia un marit prou miserable pera fer los ulls grossos davant de las manifestas liviandats de la seva dona.

Un banquer tractava de ferli l' amor, y ella 's resistia tenasment á escoltarlo.

Per últim lo banquer, cansat d' insistir exclamá:

—Senyora, pensi que pot arribar lo seu marit y sorpéndrela retxassanme.

A un senyor d' aspecte farreny, li diu un conegut:

—Vosté es un porch-espí.

—Aixó es un insult, y 'm donará una satisfacció—diu sulfurantse.

—Permetim: al dirli porch-espí no ha sigut la meva intenció injuriarlo. No obstant, si vosté s' empenya á portar la cosa á sert terreno, estich á las sevas ordres.

L' altre veyentlo tan decidit se fa endarrera, y diu:

—Donchs á lo menos retirí aqueixa paraula.

—Tota, no.

—Sisquera una part.

—Una part sí: retiro 'l mot *espí*. ¿Está satisfet?

—Mil gracias.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.

Asalto, 63

Fot. Reutlinger.—Paris.

Diu que l' Europa está mal,
diu que apenas se sosté,

pero diu que en quant á donas
encara marxa molt bé.